

# ZOMBOR és VIDEKE

Hirdetéseknél két hasábos petty sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedélyny. Nyiltérei sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Leptulajdonos:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS. OBLÁT KÁROLY.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.  
Megjelenik vasárnap és csütörtökön.

## Szomorú napok.

Mint mikor az ég mosolygó kétségét sűrű felhők tömkelege lepi el, elborítván szemünk előtt a nyájas képmélegel árasztó napot és a borongás sűrű fátyolát tekintetünk át nem hatolhatja: úgy borítja el, facsarja össze szívünket az a rideg tudat, hogy ime! beköszöntött a tél, megannyi zordon kellemetlenségeivel és kegyetlenségeivel. A fájó érzés egész, hosszú skálája pendül meg lelkünk húrjain, ha meggondoljuk, mennyi szerencsétlen szegény ember retteg a reá várakozó szomorú napoktól, amikor fogvaözögve és dideregve kénytelen meghuzódni egy kietlen viskózugban és löprengve, agyattizasztó gondoktól győőreleves keresni az eszközöket, melyekkel életüket eltengethetik addig, míg ismét az éltető nap aranyugára fog reagjuk derengeni.

Az ősz beállával az az örve detzető hír járta be az országot, hogy mód fölölt sikerült termésünk. Vége a nagy nyomornak s annyi sovány esztendő után az isteni áldás bősége kárpótolni fog eddigi szenvedéseinkért. Hivatalos kimutatások hiteles számadatokkal igazolják, hogy a búzatermés általában a középest mennyiség tekintetében jóval meghaladta, minősége pedig kifogás alá nem esik. Megörült ennek az ország

kicsinye-nagyja, mert bár szociális bajaink mellett a segényorsu dolgos nép helyzetén k egy csapásra való javulását még a legjobb terméstől se várhatjuk, mégis nyilvánvaló, hogy a gazdasági termények bősége nyújtotta jövedelem-szaporodás az inséget jelentékenyen enyhíti s legalább a gazdánép sorsát elviselhetőbbé teszi, aminek kihatása volna egész szegény népozlályunkra. Az öröm azonban korai volt. Mert a jó búzatermésen kívül éppen csak a szőlő, ez is csak részben, igazolja a hozzá fűzött vérmes várakozásokat. A többi termény, különösen a burgonya és a kukorica, egyáltalán nem sikerült. Jól tehát csak az a gazda járt, aki kizárólag búzát vetett: akinek még más veteménye volt, kénytelen kipótolni -- ha kipótolhatja veszteségét a buza jó hozamából. Nagyon szomorú kép tárul azonban elének ott, a hol buzamagot nem biztak az anyaföldre. Így zsugorodott össze silány gazdasági évvé az annyira fölmagasztalt kövér esztendő s czafrangos, foszlányos ruhájában ismét csak reánk viscsorgatja fogait a rémséges, iszonyatos nyomor, kéréjhetlenül szedegelvén áldozatait jó magyar népünk soraiból.

Nagyon távol állunk még attól, hogy a termőföld szeszélyeitől függetlenithessük gazdasági helyzetünket. De mivel az utolsó időben a föld áldásai által

egyáltalán nem lettünk eikényeztetve s mivel gazdasági helyzetünk mostohasága, társadalmi berendezkedésünk silányasága a megélhetési viszonyokat annyira súlyosbítja, hogy a sürgős mentési munkák elodázhatatlanokká váltak: most már a tenger sok irás és tanácskozás helyett tenni kell. S ily viszonyok között ne hozakodjék elő senki oly magukban véve jó és legjobb tanácsokkal, melyeknek követésével a helyzet javulását csak esztendők múlva lehet elérni. A mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem mindenestre hasznos és üdvös fellendítését ne hangoztassuk akkor, mikor a pillanat nyomora végveszélytel fenyegeti a nép fiát.

Az alamiznaszerű jótékonytságot -- noha azt is a legnagyobb méretekben gyakorolni kell -- mentőeszköznek nem tekinthetjük, mert a nyomornak csak elenyészlen csekély részét enyhítheti. Csekély pótlás az csak, egy csep a nagy ocezen víziómegeben.

Az intézőköröknek sok eszköz áll rendelkezésre, hogy a szomorú napok alatt is a szunnyadó remény felélesztésére egy-egy fényugarat bocsássonak a fagyos viskókba. Hiszen a szegény ember szívesen hisz és remél, ha a gyomor korgása nyomoruságos lézengésére figyelmezzem nem teszi. A félig-meddig jóllakolt népet könnyebben lehet

## A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

### Mond ?

Mond, nem érzed csendes éjszakákon,  
Hogyha szemed elkerüli álmom,  
Mintha valaki megfogná kezed?  
Ne félj, hiszen csak én voltam veled.

S ha lekötnek munkádban a dolgok,  
S homlokodon, átrepülnek gondok,  
Mond, nem érzed egy simító kezét?  
Ugye érzed? hisz én voltam veled.

Ha meg künn vagy a világ zajában  
Bűvös szemek csásos sugarában,  
Mond, nem látsz egy örökös szemet?  
Ugye igen? hisz én voltam veled.

Nem! nem lehetsz Te egyedül soha!  
Akár öröm, akár bánatodban!  
Mert én mindig ott leszek veled,  
Mert nem élek másnak, csak neked!

### A tisztességes asszony.

A keringő dallama lágyan zsongott a táncszalon kábitó levegőjében. Édes mámor fogta el a keringő párokat, a szemek egymást keresték, a karok szorosabban öleltek, az ajkak édesen mosolyogtak, a tánc varázsa uralt mindenkit.

Bezzegh Józsi, a fiatal joggyakornok már harmadszor kerülté körül a termet a szép, a fiatal törvénytudóki bírónéval Salló Jánosnéval.

Elbódultan vitte táncosnőjét, nem látott mást csak a két igazó észvesztő szemet, delejes sötétjével, a kipirult rózsás arcozskáik, melynek szerelme gödrücskéiből mintha száz pajkos tündér inceskedett volna a fejétvesztett Bezzegh Józsiával.

Az asszony odafektette fejét a fiu széles vállára s úgy biztatta mosolygó tekintetével.

— No még . . . tovább!

És mentek tovább. Józsi naiv, szüzies lelkét örület, erőszakos vágy fogta el. Az asszony hajfonataiból kiszabadult néhány fűt és a libegő lángvörös hajtincsek úgy tűntek fel Józsi előtt, mintha mindmégannyi lángnyelv nyaldosná az édes rózsás arcot és úgy érezte, hogy azt neki kell hatalmas csöközönnel megmenteni az elégtől. Egészen magához ölelte táncosnőjét.

Az pedig még egyszer rámosolygott s kaczerán, félig lehunyt szemekkel még közelebb tette a fejét. Szinte érezte Józsi a perzselő tüzes lehelletét:

— Milyen jó így! . . .

Czipp—czupp—czipp—czupp . . .  
Bizony az úgy történt. Bezzegh Józsi megcsókolta a szép asszonyt igazi heves

csókokkal, pedig azt hitte, hogy csak álmodik. Mind a négyeszer az ajkán.

Az asszony hirtelen körül nézett. Nem látta senki, távol a terem végében voltak s bizony most mindenki mással volt elfoglalva, nem pedig, hogy rájuk vigyázzon.

Józsi önkívületben, lehunyt szemekkel állott előtte, lelkében tán még akkor is az előbbi folytatta:

Czipp—czupp—czipp—czupp.

A szép asszony mosolygott felénnyel kicsinylőleg, de azért némi diadallal. Karonfogta Józsi.

— No nem baj. Vezessen helyemre.

Többet nem táncoltak együtt. Józsi kimenekült a fojtó légkörből, ki a szabad, hideg levegőre. Nekitámasztotta forró, lázas fejét a folyosó jeges ablakának s úgy nézte a szeszélyes karrikaturákat miket az éjjeli fagy rajzolt az ablak-üvegekre. Kívülről egy lámpa állt az ablak előtt. Fénye vörös fényben tört meg a jégvirágok sziporkázó szilánkjain. Józsi egy kipirult édes arcot látott ottan körülölvögya vörös hajtűkkel, izzó lángnyelvekkel. Odanyomta ajkát az édes arcra:

Czipp—czupp—czipp—czup.

Felszánt. Az ajka majd oda ragadt a fagyos ablaküvegre.

A folyosón találkozott a szép asszony. A férje karján ment már hazafelé.

nevelni, oktatni, vezetni, mint a csüggedő, reménytelenségtől lánftorgó embereket. A közsájon forgó többnyire még csak theoretikus értéssel bíró jelszavak és szálló igék közül még legelőbb sikert várunk a házi ipar megteremtésének eszméjétől, azért, mert az, leg hamarosabban valósítható meg s jó eredményét rögvest érezheti a nép. Neme elszomorító tény, hogy a kiscgazda és a gazdasági munkás az eszlend egy rövid szakában végzett munkájának jövedelméből egész évi tartásának szükségleteit kénytelen fedezni, mert másnemű munkát hosszú szabad idejére nem kap. Igaz ugyan, hogy e bajon közepítkezések és egyéb munkák eszközletésével fognak az idén is segíteni s ez épp oly dicseretes, mint a társadalom jólékonysága, melyet az utóbbi időben gyakorol, — de épp oly elégtelen is. Ellenben, ha a népet házi munkák végzésére oktatják és serkentik, a szegény emberek nem kénytelenek egész telen át fagyos télenségekben gubbaszkodni, hanem új kereseti forráshoz jutnak.

Elszántsággal, férfias bátorsággal vegyük fel a harcot a sanylóddal legretettegtelebb ellenségével: a kegyetlen, könyörtelen téllal.

**\* Latinovics Pál főispán — Zombor érdekében.** Zombor város közgyűlési termében valahányszor a főispán hathatós támogatását kérelmezik, a főispán mindig a legnagyobb készséggel megígéri, hogy a kérdéses ügyet tőle lehetőleg magas pártfogásával illetékes helyen támogatni fogja. A tapasztalat igazolja, hogy az ily kijelentések nem meddő, pusztá igéretnek, — hanem amint alkalom kínálkozik, azok tettekké is válnak. E napokban vette Zombor város küldöttségét a főispán Darányi Ignác, miniszter és Lobbokovics herceg hadtestparancsnok elé. Zombor város alatt elterülő, körülbelül tizenegy ezer holdat elfoglaló moecarak és talajvizek lecsapoltatását határozta el a közgyűlés és erre nézve egy Zomborvidéki lecsapoló társulat is

Kezét nyújtotta Józsinak barátságos lekötelező mosolylyal:

— Holnap legyen szerencsénk theára. Azután tovább mentek.

Jósi nézett utánuk s még látta amint az asszony fázósan simult a férjéhez, egészen a mellére s annak valami megjegyzésére édesdeden vidáman felkaczagott. Jósi fázott. Dideregve szállott kocsiába, és tért lakására

Egész éjjel keringőzött álmában a bírónéval észvesztő, gyors galoppban, beteg, kimerült volt mikor felébredt s úgy érezte, hogy meg kell halnia, ha ma nem látja a bírónét s azután is mindennap, folyton ott lenni az oldala mellett, látni itt, ott ülni a lábainál, halgatni lehunyt szemekkel édes hangját, beszívni ruhája illatát . . . mámorossa lenni érintésétől.

Mert imádja őt, nem tud nélküle élni. Imádja, az bizonyos. Ez a szerelem.

Jósi még sohasem szeretett. Naiv volt, tiszta volt, mint a harmatcsepp. Eddig tanulmányaival volt elfoglalva, nem kereste a női társaságot, azt hitte csak egy nőt lehet szeretni, az édesanyját.

És ime most érzi, hogy mást is és másfé is lehet szeretni. Különösen pedig a szép, a bájos asszonyt, a Sallónét . . .

Este, azután mikor elment Sallóékhoz, az asszony egyedül fogadta:

(Vége köv.)

alakult, s ezen határozat jóváhagyását kérelmezte most a küldöttség a minisztertől. Darányi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy az ügyet sürögésen tanulmány tárgyává fogja tenni s a közöhaljnak megfelelően, mihamarabb intézkedni fog. A hadtestparancsnokságnál azt kérelmezte a küldöttség, hogy Zomborban egy gyalogrezdőtérzet helyeztessen el. Lobbokovits herceg kiltatásba helyezte a küldöttség kérelmének teljesítését, — s ha a viszonyok megengedik, ugy a közel jövőben Zombor katonasága egy teljes ezredre lesz kiegészítve. Latinovics Pál főispán ezen akciója Zombor városban méltán nagy elismerésre talál, a lakosság minden rétegében pedig nagy örömet okoz, mivel részint a belvizek lecsapolásával a termőföld és egészség előbbre vittelik, — másrészt a katonaság szaporítása a város közgazdasági és kereskedelmi életére nagy kihatással leend.

### \* Vidéki városok kölcsöne.

Azon nehézségek, melyekkel legutóbb a vidéki városok kölcsönszükségeiket kielégítésénél találkozhat és a melyeknek okait legutóbb a pénzintézetek kartellje című cikkünkben fejtettük ki, arra indították a városok törvényhatóságait, hogy megismereljék kölcsöneiket a pénzintézetek közvetítése nélkül közvetlen kibocsátás útján megszerezni. A pénzügyminiszter azonban a közhitel szempontjára hivalkozva, megtagadta beleegyezését e kibocsátásokhoz, illetőleg az adó- és illetékmentességet és a pupillaris biztosítéket nem adta meg. Győr város nem nyugodott bele a miniszter elutasító határozatába. A város képviselőtestülete a tanács javaslatára a következő határozatot hozta: A m. kir. pénzügyminiszterium 39.323/902. sz. leirálával közhiteli szempontból megtagadta a törvényjavaslatnak a törvényhozáshoz való benyújtását az iránt, hogy Győr sz. kir. város adó-, bélyeg- és illetékmentes községi rész-kötvények kibocsátásával hitelgényeinek kielégítése céljából, közvetlenül a pénzpiacra forduljon. Ugyanekkor a m. kir. belügyminiszterium a rész-kötvények kibocsátását célzó 76/902. sz. határozatról hozzájárulását megtagadta. Miután e két rendbeli miniszteri leirat a város közönségének pénzügyi érdekeit mélyen megsérti, a város tanácsának, mint állandó választmányának javaslatára a közgyűlés: 1, a miniszteri leiratokba bele nem nyugszik és tiltakozik a pénzügyminiszternek azon felfogása ellen, hogy közhitel szempontjából nem tartja megengedhetőnek, hogy a vidéki városok adómentes községi kötvények útján közvetlenül forduljanak a pénzpiacokhoz; 2, az adó-, bélyeg- és illetékmentességet újból kérelmezi és kérelmének hathatós támogatására a város országgyűlési képviselőjét felkéri; 3, az országgyűléshez feliratot intéz, utasítsa a kormányt hogy soron kívül terjeszzen be törvényjavaslatot, mely a vidéki városoknak is megadja a jogot, hogy hitelgényeik kielégítése céljából adó-, bélyeg- és illetékmentes községi kötvényeket kibocsátassanak, eselleg hatalmazza fel a pénzügyminisztert, hogy a városoknak ezen jogot megadhassa; megkeresi végül a közgyűlés az összes törvényhatóság joggal felruházott és jelentékenyebb rendezett tanácsú városokat az iránt, hogy — utóbbiak a megyei törvényhatóságok útján — hasonló értelembe telirjanak a képviselőházzal és kormányhoz, s mindannyian hívják fel országgyűlési képviselőiket, hogy erőlesen támogassák és követeljék a városoknak ezen méltányos és jogos kérésének teljesítését. Győr város e határozata kapcsán tehát módja lesz ezzel a kérdéssel foglalkozni az ország törvényhatóságának és a képviselőháznak is.

### \* Országos értekezlet a baje-bátaszéki áthidalás ügyében.

A pécsi végrehajló bizottságtól nyert távirati értesítést szerint az országos értekezlet Budapesten folyó hó 29 én fog megtartatni, Pestmegye székházának tanácsalmában. Ugyanazon napon fog az érde-

keltőség a minisztereknél tisztelni és a memorandumot átnyújtani. A meghívók szétküldése közelebb megkezdődik.

**\* Újtás a vármegyei rendszerben.** Régi hagyományok, szinte patriarchális intézményünkön: a vármegyei rendszeren nagy változásokot jelentenek. Prestige-én nagy csorba esik, de nem hisszük, hogy sajnálkoznunk kell ezen. A vármegye régente egész kis királyság volt. Területre nézve egy régi német hercegség nagyságával vetélkedvén, sajátlagos jurisdikcióival rendelkezett és csak bizonyos tekintetekben, különösen a számadásra nézve tartozott felelősséggel az ország önkormányzatának. Nagyon hasonlított berendezése és szervezete a Svájc mai autonómjainak rendezéséhez. A megyéknek mindannyiszor fontos szerep jutott az országos dolgok irányításában, amelyekre gyakran döntő befolyást gyakoroltak. A történelemből tudjuk, milyen messzire kiható ténykedést fejtettek ki a megyék Rákóczy Ferenc idejében, a kurucok és labancok szerencsében folyton váltakozó hadviselése alatt. A későbbi időkben is, önkormányzatukon kívül, még az igazság élet és halál fölötti itélkezésében szinte korlátlan hatalma volt a vármegyének. A jó Werbőczy nem igen okozott fejtörést a vármegyének. A táblabíró, hajduk szíves közreműködésével, a deresen intézte el a legbonyodalmasabb jogi kérdéseket, nagyon röviden és nagy hatással. A deres immár régen a lomtárba került, a táblabíró még csak emlékeztetünkben áll. Am a vármegye ódi szelleme kísért még mind e mai napig s a korhadt rendszer teljesen eltörlőve — dacára évtizedek óta tartó erőlködéseknek, — még mindig ninesen. Legjobbaink csak kesztyűs közel mernek hozzányulni, mintha félnének, hogy tradícióink ideálizmusban rést törnek. Csak időnként, szinte szakgatva kapkodják el egy egy alkotó részét. A közigazgatás egyszerűsítése czimén a jövő év első napjával elveszik tőlük a pénztári és a számvévi teendőket állami kezelésbe, megfosztván őket számos tisztviselőtől és vagy száz hajdútól. Ezzel természetesen kisebb lesz a vármegye hatásköre is és hatalma megrövidül. Bárha autonómiaja még megmarad, mégis úgy kell ez intézkedést vennünk, mint az öreg szűttefára mért első szekerczezapást, melylyel leteríteni akarják, s a lehallott falagyalokból frissen lüktető élet fog kelni. Az állami kezelésbe átvett adminisztráció ágazat biztosabban és pontosabban fog működni, mint eddig. S ezzel letűnt a Kriványok korszaka, mert alkalom nélkül még a tolvaj sem lophat. Egészséges vármegyei rendszerrel könnyebb lesz igazgatni az országot s reméljük, ninos messze az idő, hogy hazánk minden megyéje teljes, tökéletes rendezettségre fog örüvendeni. Az új intézkedés dicseretére még csak azt akarjuk kiemelni, hogy a vármegye minden héten egyszer, csütörtökön megjelenő hivatalos lapot fog kiadni s ezáltal nagy mértékben fogja elősegíteni a vármegye hivatala és közönsége közti értesítő érintkezést s a gyors hiraással egyuttal szorosabb kapcsolot fog létesíteni köztünk.

**\* Törvényjavaslat a jelzalogkölcsönök konverziójáról.** A jelzalogkölcsönök átváltoztatásánál nagy szerepet játszik a bélyeg és illetékek kivásánál adott állami kedvezmény. Ezek a kedvezmények nagyban elősegítik a kölcsönök előnyös átváltoztatását, különösen olyan időben, a mikor a pénzviszonyok kedvezők és a kamatláb csökkenő irányzatot követ. Miután nagy állami gazdasági és pénzügyi érdek kapcsolódik ehöz, hogy az ingatlanok jelzalog terhein lehetőleg könnyítessenek, a pénzügyminiszter ezek a szempontok arra birták, hogy törvényjavaslatot dolgozzon ki erre a célra. Az új javaslat a konverzióknál alkalma-

zandó állami kedvezményeket kiterjeszti, a mennyiben e kedvezményekben ezen-  
től nemcsak a nyilvános számadásra köte-  
lezett vállalatok és közalapok fognak rés-  
zesülni, — hanem — bizonyos feltételek  
mellett minden jelzálog tartozás kivétel  
nélkül. A törvényjavaslat már teljesen  
elkészült és a pénzügyminiszter legköze-  
lebb befogja nyújtani.

**\* Gyors elintézés.** A várme-  
gyék részére kidolgozott új ügyviteli  
szabályzatban az ügydarabok elintézési ide-  
jére nézve a következő intézkedések van-  
nak: Az előadók kötelesek a „Ma” jel-  
zésű iktatványokat még a kiosztás nap-  
ján, az „S” jelzésűeket, valamint a többi  
soronkívül elintézendőket 48 óra alatt  
elintézni és az alispánnak bemutatni. A  
nem soronkívül ügydarabokat az iktató-  
számok sorrendje szerint, legkésőbb a  
kiosztás, illetőleg az átvétel napjától szá-  
mított 8 nap alatt, terjedelmes és hosszabb  
tanulmányozást kívánó ügyeket pedig leg-  
később 15 nap alatt kell elintézni. Nyolcz,  
illetőleg tizenöt napon túl az előadó elin-  
tézetlen ügydarabot magánál nem tarthat,  
kivéve, ha az alispán az elintézési tervet  
elkészítésére már előre hosszabb határidőt  
adott. Ha az elintézés a rendes határidő  
telletéig nem történhetik meg, az előadó  
köteles az ügydarabot az alispánnak be-  
mutatni, a ki az elintézésre újabb hatá-  
ridőt adhat. Soronkívül kell elintézni min-  
den olyan ügyet: 1. melynek soronkívül  
elintézését törvény vagy rendelet kívánja;  
2. melyet az alispán „Ma” vagy „S” (sür-  
gős) jelzéssel látott el; 3. melynek soron-  
kívül elintézését a felsőbb hatóság elren-  
delte; 4. melynél ezt a dolog természeté,  
vagy a kitűzött határidő betarthatása  
megköveteli; 5. melynek eldöntésétől más  
ügy megindítása, vagy valamely folya-  
matban levőnek további ellátása függ; 6.  
melynek hiányzó ügyiratokkal való fel-  
szerelése szükséges. Végül soronkívül  
kell továbbítani a nem illetékes hatóság-  
hoz postán érkezett jogorvoslati beadvá-  
nyokat és a más hatósághoz czimzett pá-  
lyázati kérvényeket. A soronkívül elinté-  
zés és kérdését az előadó által bejelentett  
kétség esetében az alispán dönti el.

## Miről irnak a megyei hirlapok ?

**Ada-Moholi Közlöny.** A f. hó 10-én  
megtartott községi képviselői ülést pon-  
tontint tárgyalja — mely csakis helyi  
érdektű ügyeket intézett el.

**Bács-Topolyai Hirlap.** Az új képviselő  
testülettől irván — azt mondja, hogy a  
választásnál meglehetősen előleges korteske-  
dés és megállapodás eredménye látható  
abban, hogy a szavazatok nem forgácsol-  
ták szét a sok jelölt között. A most  
választott új képviselők közül hárman az  
intelligentiához tartoznak, a többiek pedig  
szorgalmas gazdaemberek. Sajnálattal vesz-  
szük tudomásul, hogy Koch Bernát igaz-  
gató póttagá választott, de ennek oka  
abban rejlik, hogy az utolsó perczen,  
akarata ellenére léptették fel hívei a már  
szervezett pártokkal szemben. Az új ké-  
pviselőtestület nélkülözni fogja egyik régi,  
évtizedek óta bírói, közgyámi és egyéb  
tisztviségeket betöltő tagját, Pastyik Istvánt,  
ki mindenkor pártatlan buzgalommal tö-  
ltötte be hivatalát, kimaradása a képvise-  
lőtestületből kárára van és lesz a köz-  
ügyeknek.

**Bácskai Ellenőr.** A közlő Szabadkai  
tisztaújtársól ir — s fejtegeti, hogy a  
tisztaújtársnál a ténykedése a városi ké-  
pviselőknél, az a melynél kell, hogy a  
higgadt megfontolás s a józan mérlegelés  
játssa a főszerepet. Mire kell tekinteni,  
minden egyes — a város érdekeit igazán  
szívén viselő — városi képviselőnek akkor,  
amikor azokat az egyeneket óhajja  
kijelölni az egyes állásokra: a kikbe bi-  
szalmát kívánja helyezni. Arra, hogy az

illetőleg egyén, a kit kiszemel, legyen első  
sorban becsléletes, másod sorban őszinte,  
s harmadsorban munkás és szorgalmas.  
Minden egyéb dolog — tehát az illető  
kiszemeltnek vallása, vagyoni helyzete,  
politikai meggyőződése — feltétlenül te-  
kinteten kívül kell, hogy maradjon.

**Bajai Közlöny.** A Magyar borrhól czik-  
keve így ír: nincs ára a kitűnő, tőkén  
termelt, zamatos magyar bornak. Nevet-  
séges árak kínál érte a kereskedő, s ha a  
bortermelő huzódzik az alacsony ártól,  
nyakán marad a bora. Mert külföldön sem  
olyan kapós már a magyar bor, mint  
valaha. A fillokszera dulása idejében, ami-  
kor a híres magyar borok nem termettek  
a dombokon, termettek a pinceszékben.  
Eszendőkön keresztül a hatóságok türel-  
mes elnézése mellett folyt a pancolás,  
nemcsak Magyarországon, hanem a kül-  
földön is. A legdrágább és leghíresebb  
magyar borok stuttgárti, frankfurti és bécsi  
pinceszékben termettek. Természetesen csak  
egy bizonyos időn belül ment ez a svindli,  
a külföldi fogyasztók mihamar rájöttek,  
hogy az eredeti nemes magyar borok hely-  
lyett émelyítő pancsokat hoznak forgalomba  
s ezzel meg volt pecsételve évtizedekre a  
magyar bor rossz híre a külföldön. Most  
már vannak eredeti magyar jó borok, de  
eszendők munkája lesz, míg a bizalmat-  
lan, rosszuludatu külföldit meggyőzheti  
arról a magyar bortermelő, hogy nem a  
pinceszékben szüretel. Külföldre tehát nem  
szállíthatunk a jó termésünkből de a  
belföldön is nagyon meg vagyunk akadva  
vele. Mert az ország határain belül óriási  
konkurrencziája van a magyar bornak:  
az olasz bor. Potom vámmal hozzák be  
Trieszten, Fiumén keresztül és potom áron  
adják. Így készítjük elő önmagunk borke-  
reskedelmünk csődjét. Nem egyéb ez, mint  
öngyilkos gazdaság.

**Bajai Hirlap.** A baja—bátaszéki áthi-  
dalásról vezércikkre így ír: Mi bajaiak  
pedig vonjuk le a consequenciákat az  
elért sikerből és tanuljuk meg, hogy a  
kítartó, célirányosan törekvésnek hova  
tovább el kell érnie az óhajtott célt.  
Okuljunk e biztató reménykeltő eredmé-  
nyen, hogy jövőre is ne ölbe ragott ke-  
zekkel, keleti fatalizmussal vesztegetjünk,  
hanem dolgozzunk és fáradozzunk szünté-  
lenül jobb sorsra érdemes városunk érde-  
kében. Legyen a baja—bátaszéki áthidalás  
Baja városára nézve pirkadó hajnalhasa-  
dása egy szebb, egy reményteljesebb  
jövőnek!

**Bácsmege.** (Felső Bácska.) La t i n o-  
v i t s Pál főispánjáról ír kinevezetésé-  
nek éyfordulója alkalmából. Felmenti a  
a főispán eddigi elvitázhatlan érdemeit —  
majd így folytatja: Hivatása magas-  
latán állott, midőn megszűnt kizárólag  
politikát csinálni, a szónak régi érte-  
lémében. Mert politikát csinál ő is, csak-  
hogy universális politikát, mely nemcsak  
egy pártot szolgál, hanem fölkarolja az  
egész vármegyét, annak minden érde-  
két, tehát létérdekét is. A mai kornak  
pedig jelszava a közgazdasági verseny,  
ezen a téren kell a többi nemzetekkel  
birokra kerülnünk. Főispánunk nem csak  
kiveszi magas állásának megfelelő részét  
ezen társadalmi tevékenységből, hanem  
hasonló működésre ösztönzi példájával és  
utmutatásával megyénk és községeink  
többi tisztviselőit is. Hisszük és reméljük,  
hogy főszolgabírúink és jegyzőink a jeles  
példán okulva szintén hódolva az idő intő  
jelenék és megszűnnek magukat politikai  
ügyvivőknek tekinteni és nagy tehetségü-  
ket, képzettségüket, munkabírásukat me-  
gyénk közgazdasági fejlődésének szolgál-  
tatába bocsátják. Nem mondjuk, hogy  
ennek megvalósulása kívánatos volna, ha-  
nem kimondjuk, hogy bizunk megvalósu-  
lásában, mert biztosított látunk főispá-  
nunk rövid idejű működésében. Sikere  
titkának kulcsa: a társadalmi bajok gyó-

gyítása a társadalom bevonásával. Köz-  
hasznú és buzgó társadalmi tevékenysége  
jele annak, miképen lehet a mai korban  
az emberek szívét félni.

**Ó-Becse és Videke.** Új aera előtt címmel  
— a közlő bírói választásról megemlé-  
keve így ír: Ha azt akarjuk, hogy köz-  
ségünk jövője biztos kezekbe jusson, úgy  
a kormány-rúd mellett működő erőket kell  
jól megválasztanunk; ha azt akarjuk, hogy  
a csáki-számjlája féle gazdálkodás lábra ne  
kapjon, úgy megbízható, köztisztviselőben  
álló férfiakat ültessünk azokba a székekbe;  
ha azt akarjuk, hogy az elüljárók vezéreink  
legyenek, úgy olyanokat válasszunk, a  
kik arra érdemesek. Ne csak a képviselő-  
testület tagjainak választásánál álljunk  
tápra, hanem még inkább mutassuk ki  
érdeklődésünket az elüljárók választásánál.  
Orómmal jegyezzük föl itt, hogy nálunk  
a közönség tudatában van annak, hogy a  
bírói állásra jellemes, akaraterős és művelt  
ember illik. E fölfogást bizonyítja az iga-  
zolja ama közbeszéd tárgyat képező óhaj  
is, hogy a jövő bírója társadalmi életünk  
egyik kiválósága, a közelet régi és elismert  
harcosza, a községi ügyek alapos ismerője  
és a férfi becsület példányképe legyen.

**Ósszetartás.** (Zenta.) A tornyosi tanyai  
iskoláról ezt írja: A beiratás mult október  
13-án és 14-én volt. Csakhamar megvol  
a 80 tanuló; a szülők, kik még gyerme-  
köt beiratni akarták, hiába rimázkodtak  
fölvételért. A tanító a nyolczvan gyer-  
meken felül többet nem vett föl. Nem is  
lehet ezt töle rossz nevének venni, mert,  
miként már fentebb is jelezte, kellő  
eredményt elérni így is még bajos. Így  
történt azután, hogy jelenleg 80—90 is-  
kolaköteles gyermek Zenta határában azért  
nem járhat iskolába mert nincs hová  
mennők. Ez igazán szegyeteljes állapot!  
Ez mostoha bánásmód a város intézői  
részéről a szállásiakkal szemben. Mintha  
azok nem is volnának Zenta város adó-  
fizető polgárai, úgy bannak velők. Még  
hozzá ilyen fontos ügyben, mint a milyen  
a legszükségesebb elemi oktatás! Ott, hol  
a városban lakó gyermekek magasabb  
kiképzésére évenként tizezreket meg tiez-  
reket fordítanak, ott a szállásiak gyerme-  
kei kénytelenek a legszükségesebb elemi  
oktatást nélkülözni, ott még irni-olvasni  
se tanítják a gyermekeket, mert nincs  
iskolájuk. Hát igazán oly nyomorultul  
állnak Zentán, hogy ezen a bajon nem  
lehetne segíteni? Nem. Csak egy kis méltá-  
nyosság kellene, egy kis jóakarát a szállá-  
lasiak irant és a dolgot segítve lenne.

**Ujvidéki Hirlap.** A nehesztelő udvarról  
ír. A vádpontok a Kossuth ünnep, a pórt-  
tartalékosokról szóló törvény javaslat  
csődjre, a civilliszta elleni akció stb.  
Mindezekre azt írja, hogy nem hiszi, hogy  
az udvar duzzogás az alkotmányos magyar  
királyt ellenünk hangolhatná, mert alkot-  
mányos államban korona és nemzet közt  
az egyetértés nélkülözhetetlen, — bármi  
félreértés is legyen azonban, a nemzet  
érzületének, az ország helyzetének leple-  
zetlen feltárása hyperloyalitás nélküli mag-  
yarok ösztiniséggel önkénytelenül is a  
látszólag megszavart ősszhang helyre állítat  
kell, hogy eredményezze.

**Ujvidék.** Vezető czikke: A nemzeti  
egység, Apponynak Verseczen mondott  
arany mondatát idézi, hogy a nyelvha-  
tárokon a magyarság, nem hogy békés  
hódítással előre nyomulna, de visszazorit-  
tatik, sok helyt a nem magyar sajtó ter-  
rorizálni igyekszik, a magyarság kimélet-  
len támadásoknak van kitéve és nap-nap  
után tért veszít. Bizony, bizony a mi ma-  
gyar és hazafias társadalmunknak is meg  
kell szivelní Apponyi grófnak, a nagy  
államférfinak tanulságos szavait. Nekünk  
is többet kellene tennünk, mint a meny-  
nyit teszünk, mert a munkára nagy szük-  
ség van. A mi derék, szorgalmas, takaró-



mult vasárnap tartott közgyűlésén ki-mondta feloszlását. A gyűlésen Paul Kálmán elnök, Bárczy István a kiküldött hármas bizottság tagja előterjesztette jelentését. A számvizsgáló bizottság jelentését, mely az egyesület gazdálkodását végeredményében feltünteti — mint általában úgy részleteiben korrektnak és helyesnek találta. Az egyesület fenmaradása a jelenlegi keretben lehetetlen — de ennek basisán új egyesület nem is alakulhat. Az egyesület feloszlását ajánlja, a feltárlási vagyon értékesítendő, tartozások kifizetendő s a fenmaradó összeg a Szabad Lyceumnak átadandó lenne. Krudy Géza javasolja hogy az egyesület kisebb keretben fentartandó lenne. Tunner Nándor az egyesület erkölcsi reputációjára érdekében száll szóra, — erkölcszüllésről beszélni nem lehet, mert a társulat működése alatt igen szép előadásokat rendezett és a fuvó zenekar igen szép sikereket ért el. Ezt úgy a műfőrdő, de a város lakos nagy közönsége is elismeri, mert ezt eltagadni nem lehet s ezért az egyesület elismerés illeti. Erre a közgyűlés ki-mondotta, hogy a társulat feloszlik és a vagyon értékesítésére egy Paul Kálmán elnöklete alatt álló bizottságot kiküldött ki, melynek feladata az egyesület vagyonát képező tárgyakat eladni, a befolyandó vételárból mindenekelőtt az adósságokat törleszteni, a felesleg pedig a "gyermekzenekar" fentartására fordítandó. Amennyiben pedig a fuvó hangszerek elárúsítása mellőzhető, azok a gyermekeknek átadandók. Végre a közgyűlés Paul Kálmánnak az egyesület alapítója, szervezője és megte-metőjének, hokros érdemei elismerésé gyanánt jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A zombori Tóth Kálmán kör után a zombori filharmonikusok egylete így mult ki ez árnyékvilágból.

**\* Az „Iparos Kör“ házi es-télye.** A mult vasárnap az Iparos Kör helyiségeiben megtartott házi estély igen jó sikerült, nagyon látogatott volt és a jelen lévők szellemi és anyagi élvezetekben részesültek, úgy hogy semmi kivánni való sem maradt hátra és a kör háztételi alapja is mintegy 100 koronával gyarapodott keresztszámban. Elsőnek Vértési Károly a kör elnöke lépett a felolvasó asztalhoz, előbb szóval adta elő azt a tanulmány utat, melyet nyáron a zombori felső kereskedelmi iskola tett iparos körű tagokkal és más csatlakozókkal, majd részletesen foglalkozott érdekes Moszart városával, csoportosítván az ott látottakat és tapasztaltakat. A képeket a felolvasás közben Krump Vilmos kereskedelmi iskolai tanár igen ügyesen vetítette. A képeket utazás közben ő és dr. Duchon János orvos vették fel, és így minden az utazó társaság tagjaitól került ki. Szerzőnek felolvasást a hallgató közönség zajos tapsokkal jutalmazta. Következett az Iparos Dalárda szabatos éneke a „Régi nótá, híres nótá. Érdeket keltett ezután „A kew-lári búcsú“ melodráma, Heintől, melyet két igen kedves jelenség adott elő, Koch Mariska k. a szavalván, melyet zongorán kísért Steiner Ella k. a. Lehetetlen nagyobbi elismeréssel nem adoznunk nekik, mert az egész társaságot élénklegre gerjesztették. Következett a műsoron Zima Károly „Magyar népdalok“ magán ének sorozata, mely a magda magyaros művelésben, az előadó szép bariton hangjával gyújtott és érdelemmel ragadt. Bertalan Imrénék a „Vén kofa“ czimű tréfás szavalata megnevetette az egész közönséget. A humoros tetszést arató szavalatot követte az „Édes lánykám“ melyet az „Iparos Dalárda“ önkelt a szokott hatással. A szereplőknek bőven jutott ki a taps a hálás közönség részéről. Vacsora idő alatt a terem tánczra készítettett elő, mely igaz magyaros jól kedvel, Kőblichy András zene bandájának huzása mellett eltartott

a reggeli óráig. A kör vendéglőse, Marton Lure is kitétt magáért pontos kiszolgálás mellett adván felvilványozó bor és jó étkeket előző áron. Akik jelen voltak, meglepődéssel távoztak, több ilyen jó estélyt kívánván. A vendégek között nagyobb számban a boszniai tanulmány utban résztvevőket láttuk. Sok szép asszony és virgól leány vett részt a mulatságon — kedves emléket hagyva nem egy férfi szívből.



Az Orsz. Gazd. Munkás- és Gazdálkodási Bizottság ajánlja a fentlaltakba. *Ismeresse ezt az intézményt a nép körében. Bizottság cselekvésén segíljen a bizottságnál.*

### \* Megérdemelt kitüntetés.

— Ő es, és kir. tisztség Bourbon Filöp herceg még a mult évben kinevezte a közkedvelt Feller V. Jenő gyógyszerészt, udvari szállítójának. — Ezen kitüntetés méltán sorakozhatik a többihez, melyekben Feller gyógyszerész részesült, mert mint ismeretes, kitűnő háziszere „Elsa-Pluid“ a párisi, londoni, berlini, római és nizzai kiállításokon is ki lett tüntetve. — A Feller-féle Elsa-Pluid gyógyít köhögést, influenzát, láz, czuz és köszvény, fej, mell, és fogfájást, szurast, görsöt, szagatást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb. Nagyon fontos, hogy minden családnak legyen készlete az Elsa-Pluid-ből, miután számtalan megbetegedésnél felülmulthatatlannak bizonyult. — Kévs család v. u. monarchiánkban, különösen a vidéken, a hol a híres Feller-féle Elsa-Pluid (12 üveget vagy 6 duplaüveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubicea, Templom utca 139. szám (Zágrábmegye) hiányozna, mert ez nem titkos szer, hanem sokoldalú hatásánál fogva orvosok is ajánlják.

### \* Gondos anyák figyelmébe.

A gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha a gyermekeinket erősé edzött és a nagyalos betegségekkel szemben ellenálló képessé tesszük. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordítottak s nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak teljes tartalma alatt ne fogyasztanak a gyermekek legjobb tápszerét: a csukamáj olajat, — mert e szer, az, mely óriási nagy taperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz ugyan, hogy a gyermekek nem nagy előszerzetettel vették be e szert, de a mióta a Zoltán-féle csukamáj olaj, melynek sem ize kellemetlen szaga nincs, forgalomba jött, azóta e kifogás elesik s e kiváló szer elterjedtsége oly nagy, hogy kevés családnál hiányzik s minden jobb gyógyszerárban kapható.

**\* Adomány.** Gróf Zichy Nep. János, a topolyai munkás egyesületnek — melynek elnöke dr. Hadzsy János országgyűlést képviselő, — egy vagon kosár fonásra szükséges vesszőt adományozott.

**\* A zentai állandó hid.** A kereskedelmi miniszteriumban a zentai híd tervet jóváhagyattak és pártolólágot lettek a pénzügyminiszteriumhoz átküldve. A terv szerint állandó közúti vashíd épít 1,500,000 korona költséggel; melynél azonban még esetleg 200,000 korona többlet is lehet, ami a talajfürés és a mederásítás nagyságától függ. A pénzügyminiszteriumban felkeresték Gränzenstein államtitkárt és Popovits miniszteri tanácsost, a hol arról értesültek, hogy a kormány adja a hid felépítésére a városnak a költséget kamatmentes kölcsönképpen, a város pe-

dig ennek törlesztésére lekötö a hid jövedelmét. A hidat a városnak kell építenie, mert az állami építés nagyobb költséggel jár.

**\* Caseingyár Szabadkán.** A sovány tej, illetőleg az abból nyert túró kellő értékesítése céljából „Ruda Ernő és társai“ cég Szabadkán egy nagyobb gyártelepet állít fel, mely üzemet 5—6 hét múlva kezdi meg. Célja az a gyárnak az lévén, hogy az eddig ugyszólván veszendőbe ment sovány tejet a termelők mentél jobban értékesíthessék a tejgádaságok és tejszövetkezetek figyelmét ezen Caseingyárra már most felhívjuk.

**\* A gőzgépezelő és kazánfűtők** képesítő vizsgái Szegeden december hó 7-én délelőtti 9 órakor fognak megtartani. A vizsgálati kérvények keletlen felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a keletli kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi utca 1. sz.)

### \* Telefon a vonaton.

Szakkörökben fölvetették a kérdést, hogy lehetne az utasoknak a vonatokról haza vagy máshová telefonálni és megfordítva. A kérdést úgy vélik megoldhatónak, hogy minden nagyobb állomáson, ahol a vonat legalább 5 percig áll, a vonat egyik kocsiából lehessen beszélni. A beszélgetésre minden vonatnak egy kocsija rendezetnék be telefonköszülékkel, úgy, hogy a mint vonat megáll e kocsit telefonjának vezetéke összekötöttet nyer a pályaudvar fölött kifeszített vezetékkel, mely a központi telefon állomásra fut be. Aki utazik s telefonálni akar, menetközben lefezti a díjat a kalauznak s ez kinyitja az ő ülőhelye mellett levő telefonszerkezetet s míg a vonat az állomáson időzik, az utas a beszélgetést elvégzi. Ha a felhívott nem jelentkezhet az első állomáson való megállásnál, a beszélgetés folytatható a következő állomásra érkezés után is. Ha az ott hon levő akar valamely vonaton utazóval beszélni, ez felhívja a központ segélyével azt a két vasuti állomást, amely felé a vonat a menetrend szerint közeledik. Az egyik állomástól értesítik az utast a beszélgetés tervéről, a másik állomáson pedig a vasuti kocsiból már szóba állhat azzal, aki neki az otthonból sürgős dolgot mondani akar. Így bárki bárholnau utközben is intézkedhetik s otthon levő személyzetéhez utasításokat adhat menet közben is.

**\* Női hallgatók az egyetemeken.** A miniszter 1895-ben adta meg az engedélyt arra, hogy az érettségit tett kisasszonyok az egyetemre is járhasanak és hogy a diplomaért némi küzdelmet is folytassanak. Az első női hallgató a budapesti egyetemen az 1896-iki tanévben jelentkezett s a filozófiát hallgatta. A következő 1897-iki tanévben az egyetemre járó kisasszonyok száma már 6-ra szaporított s a leányok közül három az orvosi tudományban buvádkodott. 1898-ban ez a szám tízre emelkedett, hogy az 1899-iki tanévben 15 legyen. A rákövetkező esztendőben női hallgató 32 volt, 1901-ben pedig 78-ra rugott föl. E 78 kisasszony közül az orvosi szakban 21, a bölcsészeten pedig 48 képezte magát. Rendkívüli hallgató 9 akad. A kolozsvári egyetemen az első kisasszony az 1898-iki tanévben jelentkezett s rokonszenvével a filozófia felé fordult. Tavaly a női hallgatók száma már ott is 6-ra rugott jelezve, hogy a szoknyás hallgatók száma a budapesti és kolozsvári egyetemen következetesen szaporodik, ellentétben a zágrábi egyetemmel, hol a tanuló kisasszonyok évről-évre kisebb számmal jelentkeznek.

**\* Agárverseny a Vándor-díj-ért.** A bács bodrogmegyei agárász-egyesület, f. hó 9 és 10-én tartotta meg a szabadkai ugarakban a 2500 koronás értékű „Vándor díj“ versenyt. A „Vándor-

dij" védője: Lelbach Keresztély „Gyöngyös II.” agara volt. Az idő pompásan kedvezett a versenyzőknek. Összesen 16 agár futott. Neveztek: Vojnicz József 5, Zseny István 2, Fernbach Károly 2, Lelbach Keresztély 2, Geyer Péter 2, Vojnicz Simon, Bibó Dezső és báró Podmaniczky Endre 1—1 agarat. A sorszuhas úján összevetett agarak közül 14 letért, fennmaradt két agár és pedig: Lelbach Keresztély „Gyöngyös II.”-je és Fernbach Károly „Cifra”-ja. A „Vándor-dij”-at (egy díszes állvány: két agár, egy vadással vert ezüstről, 2500 korona értékben) „Gyöngyös II.” vitte el másodikban; még egy izben kell megvédenie a „Vándor-dij”-at. A tétet felét „Cifra” nyerte el. — Az ezer koronás értékű „Billikom” verseny f. hó 23-án tartatik meg Szabadkán.

**\* Kassa betörés Újvidéken.**  
Mint újvidéki tudósítónk táviratozza, a múlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a zsidó hitközség tanácstermébe és az ott levő Wertheim kasszát átfurva, onnan több ezer korona értékű takarékbetétkönyveket, 302 korona készpénzt, továbbá 4437—92, 2516—06, 708—65, 737—09 99—4 és 707—6 számú Bazilika sorsjegyeket, 606—7, 700—37 és 619—41 sorozatu 3% os magyar jelzalog kötvényt elraboltak.

**\* Színészet Német-Palánkán.**  
Német-Palánkán Zoltán Gyula, a nagyszombati állandó színház igazgatója 30 tagból álló színtársulatával e hó 6-án a Duna szállóban megkezdte előadásait. Színe került először az „Oskai brigádos” telt ház előtt. A társulat meglehetősen pártolónak ürvend.

**\* Nyugalmazott tanár irodai foglalkozást keres, magyar és német nyelvben lecke órát is ad.** Ozim a kiadói-vatalban.

**\* Plébános beiktatás Bácsón.**  
Bács újonan kinevezett plébánosát Lévcovic Jánost folyó hó 29-én. fogják ünnepiesen beiktatni hivatalába, melyen a vidék lelkeskedő papsága nagy számban készül megjelenni.

**\* Ó-Becsének nincs pénz iskolára.** Alig várta az óbesei nagy közönség, hogy az apáca zárda kész legyen s ime most már készen áll, de mi haszna van belőle a szülőknek. Egyrészenek van haszna, mert leánygyermekük oda járnak, de jó része pedig panaszkodik sőt mondhatni kezd zugolódni azért, hogy miért zárják ki leány gyermekét onnan. Ezt a panaszt méltányolta a róm. kath. iskolaszék s úgy intézkedett, miszerint, ha már az idén nem is, de jövő évre, még egy tanerőt vagyis egy apácát kér az iskolafenntartó községtől. Az indítványt Király Lajos a róm. kath. iskolaszék elnöke tette s az iskolaszék tekintve a szülők jogos panaszát el is fogadta. De mi történik a közgyűlésben? Azt gondolják elfogadták vagyis megszavazták az egy új tanerőt fizetését? Oh nem, nincs rá pénz, tanügyre nem áldoznak, minék is az.

**\* A Bácsér medre ügyében.**  
A Bácsér topolyai ágának tisztizása érdekében kiadott alispáni határozat elleni fellebbezés letárgyalatása az érdekelt-ségbe bevont és egyesek által kifogásolt területek nagyságára vonatkozó, némi és keveseket érdeköl megváltoztatással a határozat a lesepólás módozatát és tervét illetőleg érintetlenül meghagyatott.

**\* A szegedi kereskedelmi és iparkamara** e havi teljes ülésén Szarvady Lajos elnököl. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Az elnök tudatta, hogy a bács-bodrogmegyei sokasznői háziiparfejlesztés ügyében tett fölterjesztésre a kereskedelmügyi miniszter szövegpeket és tonálanyagokat engedélyezett kísérletek tétele végett és e célból külön tanítómestert is küld ki. Alirt a kamara Bács-Bodrogvármegye közlörvényhatóságához Hod-

ság község részére házalási szabályrendelet alkotása iránt. Jelenti továbbá az elnökség, hogy a komara részvétel az önálló vándor-terület érdekében tartott november 9-iki szegedi népgyűlésen. Jelentette az elnökség, hogy a közös hadsereg bakanesszükségletének szállítására a kerületből 11 csoportban 691 iparos adott be ajánlatot a kamara közvételére után. Megdöbbenő mértéke ez a kereselhiánynak, midőn a kerületre eső alig néhány ezer pár bakanes elkészítésére a súlyos fölletelek dacára is, ennyi jelentkezik. Részletes fölterjesztést fogadott el a kamara a zentai vashid fölépítésének állami támogatása érdekében. A katasztrófa óta eltelt félév adataiból kimutatta a kamara, hogy Zenta város szép fejlődésnek indult kereskedelmi és ipara 35—40 százalékkal vesztelt a forgalmában, a házak értéke esett, sör, bor, hus és pálinkafogyasztás 30—40 százalékkal esett, a vásárok forgalma jelentéktelenül törpült a köz-zépisoklak növekedésének száma 29 százalékkal csökkent és már ez első évben maga az állami keresatód összege is jelentékenyen fogyott. A tejedelmes emlékirat meggyőző érvekkel mutatja ki ez alapon az állami támogatás és állalan a hidügy megoldásának rendkívül sürgős szükségességét és kívánatosnak tartja, hogy a régi falud a forgalom helyreállítása érdekében sürgősen használhatóvá tétessék.

## Színház.

### Egy új Velenczében.

Hogy közös akarattal és igyekezettel milyen szép eredményt tud az operett ensemble elérni, mutatja a szombati precíz előadás. Strauss nagyszabású dalműve nemcsak a szolistikára, de a karra, a dirigensre és a rendezőre is nagy feladatokat ró, melyeknek teljesítésében ambíciót és dícsérendő türekvést láttunk. Ez a türekvés pedig a halhatatlan nevű bécsi keringő király melodikus, változatosabbban gazdag, pajkos majd elandallító. Zenéjében rendkívül hálás talajra talált. A szereplők egytől egyig jól voltak disponálva. Nevezetesen Nagy Gyula, Caramello szerepében, aki ez estén igazán elemében volt és leg-szebb sikereinek egyikét aratta. Mellette szépen érvényesült Eörsy Izabella, mint Annia, ami nemcsak az ő, de Nagy Gyula érdeme is, mivel az együtteseket domináló tisztán csengő tenorját Eörsy érdekében kellőleg mérsékelni tudta. Cibolettát Csongory Mariska énekelte, többször megdicsérfet kedves élénkségével és rutinjának kifogyhatatlanságával. Vele együtt Agotay, mint Papacoda, Csáky Ferencz, mint Urbino herczeg, Keleti Juliska, ügyes mozgású, s jó Barbara és Gabányi, mint Delaqua sokat lendített az előadás értékén. A felvonulások, a velencei karneval, valamint Baráth Ilona és Laszlovszky Juliska tüllel lejtett „Tarantella” tánca is szépen illeszkedett be az előadás keretébe. Elismerőleg kell megemlékeznünk a szokatlanul bőkezű kiállításról is, mely Monory igazgató jóízűlése dicséris. A darabot pénteken bérletszínvetben megismétlik.

### Bánk-Bán.

Rittinger Antal főgymn. igazgató dícséretes kezdeményezésére 3 ifjusági előadásból álló cziklust állítottak össze, mely

vasárnap délután Katona Józsefnek örökbecsű mintá tragédiájával kezdődött meg. Az előadást megelőzőleg Medgyesy Ferencz, főgymn. tanár ismertette, a színházat a zsufohlóság megfőli ifjusággal Bánk tragikumát és jellemét. Ezután szép, pathetikus előadás következett, melynek összes szereplői, nevezetesen Somlay Bánkja, Kresz Irma Gertrudisza, Kondrát Ilona Melindája, Ungváry Peturja, Mezey Tiborczsa és Agotay Biberachja zajos, végetérni nem akaró igazi tapszáporra ragadtatta a lelkesült ifjuságot. Este

### Az ingyenelők

cz. népszínmű ment. Vidor Pálnak a múlt évtizedek stílusában irt naiv darabjában Csáky Ferencz és Csongory Mariska jutott kitűnő szerephez. Előbbi mint Jani, erős szép baritonjának minden melegével interpretált néhány magyar dalt, melylyel általános tetszést kellett. Közvetlen jätéka sem maradt érzéssel előadott éneke mögött. Utóbbi igazi tízrólpattant eleven-séggel játszotta Kis Sárít; folytonos sürgős forgása, jókedvű nótázása adott életet az előadásnak, mely a többször perczekig üresen álló színpad után itelve, úgy hit-tük, hogy előbb utóbb végképen meg fog rekedni. Pedig jó alakításokban a többiek részéről sem volt hiány. Így pl. Kondrát Ilona, (Eszter) Bozóky. (Fürge Düméné) Mezey, mint józsi Boross János, Latabárné, Kelety Juliska, Ungváry, Pintér és Somlay egyaránt megállították helyüket. Meg kell említenem a „Csengő éroz” dalkör tagjait is, kik Agotay vezetésével sok derűtséget kellettek. Községünkre nézve igen jellemző, hogy a

—r.

## Nyilttér.)

### Selyem-blous 2 frt 25 kr

és magasabb — 4 mtr. úgy mint „Henneberg-selyem” fekete, fehér és szines 60 krajcáról 14 frt 65 krig. méterenkint. Mindenkiré postai és vámentesen házhoz küldetik. — Minát postafordulattal. — Schweizba dupla levelportó jár.

**HENNEBERG G. selyem-gyáros**  
(es. k. udvari szállított) ZÜRICH.

\* Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős séget a szerk

3515/1 szám  
kig. 1902.

## Pályázati hirdetés.

Járásomhoz tartozó **Zsabya köz-ségben** üresedésbe jött 720 korona évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok és felhivom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1902. évi december hó 10-éig** nyujtsák be. Zsabyán, 1902. évi november hó 15-én.

**Nikolics Izidor,**  
főszolgabíró.

# Fernolendit

czipőfénymáz legjobb fénymáz a viágon és kenőcs világos czipőknek a legszebb fényt adják és a bőrt tá: tóssa teszik. Régi vagy toltos sárga vagy barna bőrhől való czipők „Lyosin” (pompafénymáz) egész új színt kapnak.

Allapított 1832. Gyáriraktár BÉCS I., Schulerstrasse 21.

**Mindenhol kapható.**

# RESCH JÓZSEF és FIA

## Anna és Pauletelepi szőlőszete,

amerikai és európai szima és gyökeres szőlőszető, szőlőajtványok, élősvévény-csemeték és fűzdgaványai

**BACS,** Bács-Bodrogh-megye.

**Szállítás** ősszel, október, november és december; tavasszal február, március és április hónapokban, a szokványoknak megfelelőleg történik.

**Rendelés** alkalmával az érték  $\frac{1}{3}$ -át előlegül kérjük, a maradványt utánvétellel szedjük be.

Arjegyék kívánatra bárhova ingyen küldjük.

# Schicht-Szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“




## jegyyel

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

**Mindenütt kapható!**

### Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balszam.



Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba füstöt és zközlünk, kifolyik, emberemlékezett óta mint a legkülönösebb szepítőszer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai utón balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása — Ha arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balszam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczsint ad; a bőrne fehérséget, finomságot és üdeséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, hór álkákat és mindenféle bőrlisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 forint 50 kr.

**Dr. Lengiel féle Benzoe-szappan** a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr.— Kapható minden nagyobb gyógyszerboltban Főraktár Budapest: Tűzök József gyógyszerboltában, Király utca 12. szám.

## Gyümölcs-, főzelék- és husconservákat,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

**ELSŐ**

### Keckeméti Conservgyár

**KECKEMÉTEN.**

Arjegyék itngyen és bérmentve.

## F E R E N C Z

(pálinka sósborszesz)

### Vértess gyógyyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Felretlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyümölcszesse (massage). Kitűnő sékerrel használtatik köszvény, c-sz, megfázás ellen, bhnusok, feizamoknál, gyuladák és kelésnél, tovább fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására, belső gyomor-göres, rosszlettel, fejfájás stb. ellen. Katonáké, vadászoké, turistákné, levélhordóknak s általában okat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valodi csak a melékelt névjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 és 2 kor. eapható gyógyszerboltokban, drogáriákban, fűszerkereskedésekben. Zomborban: Dörfler Antal, Hay Ignáz, Ifj. Heindlhofer Robert, Lugumerszky Plá, Markovits Gy. gy, Nikollits István, Szedoje Gargurov és Weldinger A. & S. Nomez-Millitessen; Litvay Márton úrnál, Prigl, Szt.-Ivánban: Stefan A. Fia úrnál, egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen

### Vértess L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Római, Ostende, Londoni és Párizsi kiállításokon aranyéremmel, díszkereszttel és díszoklevéllel kitüntetve.

## HIRDETME NY.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a **XXIII. magyar királyi államsorsjáték** rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani 11 (tizenny) egyenlő részben: 1 a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap. 2. a kézdívásrshelyi és vidéki Rudolf kórház. 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete. 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet. 5. a budapesti Mária Dorottya-egyesület. 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület. 7. a horvát Mensa Academia. 8. a Stefánia pesti gyermek-kórház-egylet. 9. az országos díjnok egylet. 10. a budapesti polnikai egyesület. 11. budapesti Mária congregiatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365.000 koronára ragnak, és pedig:

1 főnyerem.	150.000 kor.	2 nyeremény á 5.000 kor.	50 nyeremény á 100 k.
1 "	50.000 "	5 " " 2.000 "	100 " " 50 "
1 "	20.000 "	10 " " 1.000 "	1000 " " 20 "
1 "	10.000 "	20 " " 500 "	6500 " " 10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizetlnek ki:

A húzás visszavonhatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapestben történik.

**Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.**

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapestben (Csepel-rakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsdében és váltóüzletben.

Budapestben, 1902. évi július hó 1-én.

**A m. kir. lottójövedéki igazgatóság,**

